

2017-07-13
Ju2017/06079/SSK

Justitiedepartementet

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
651 81 Karlstad

Uppdrag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap att utreda omständigheterna kring SOS Alarms felaktiga VMA-larm i Stockholm den 9 juli 2017

Regeringens beslut

Regeringen ger Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) i uppdrag att redovisa och utvärdera omständigheterna kring och vidtagna åtgärder med anledning av SOS Alarms felaktiga VMA-larm i Stockholm den 9 juli 2017. MSB ska utifrån resultatet av sin utvärdering föreslå åtgärder för att säkerställa en hög funktionalitet och säkerhet i VMA-systemet. Vidare ska MSB redovisa och utvärdera informationsgivningen till allmänheten om det felaktiga VMA-larmet genom Sveriges Radios kanal P4 och informationsnumret 113 13 samt på MSB:s, SOS Alarms och Polismyndighetens webbplatser samt på krisinformation.se. På grundval av den utvärderingen ska MSB föreslå åtgärder för att säkerställa hög funktionalitet och kvalitet för sådan informationsgivning. I det ligger bl.a. att föreslå åtgärder för att stärka kunskapen hos enskilda om vilka kanaler som finns för att varna och informera allmänheten vid bl.a. olyckor och allvarliga händelser.

MSB ska analysera och redovisa ekonomiska konsekvenser av de förslag som lämnas. Förslagen ska utgå från sammantagna finansiella ramar.

MSB ska vid genomförandet av uppdraget samråda med SOS Alarm, Polismyndigheten och övriga berörda aktörer.

MSB ska redovisa uppdraget senast den 15 december 2017.

Bakgrund

Den 9 juli 2017 skickade SOS Alarm av misstag ut ett VMA-larm i Stockholm via det allmänna utomhusvarningssystemet. Det felaktiga larmet följdes inte av signalen "Faran över". Sveriges Radios kanal P4, som är den officiella beredskapskanalen, informerades om det felaktiga VMA-larmet ca 10 minuter efter det att larmet hade förmedlats. Det felaktiga utskicket skedde i samband med ett reguljärt test av systemet för förmedling av VMA.

VMA-larmet uppmärksammades av ett stort antal personer i Stockholmsområdet. Detta ledde till att nödnumret 112 och informationsnumret 113 13 och Polismyndighetens nummer 114 14 blev hårt belastade under en kort tidsrymd och det var därför tidvis svårt att komma fram på dessa nummer. Utöver det överbelastades bl.a. MSB:s, SOS Alarms och Polismyndighetens webbplatser.

SOS Alarm och MSB har påbörjat egna utredningar om händelsen.

Skälen för regeringens beslut

Varnings- och informationssystemet, Viktigt Meddelande till Allmänheten (VMA), används för att varna och informera allmänheten vid olyckor och andra allvarliga händelser i syfte att skydda människor, egendom eller miljö. Systemet omfattar meddelanden via radio och tv och telefoni samt utomhusvarning. Det kan användas vid t.ex. kärnkraftsolyckor, terroristattentat, väpnat angrepp, stora bränder och gasutsläpp. Möjligheten att nå ut med VMA är en grundläggande förutsättning för att kunna skydda människor och egendom såväl vid allvarliga olyckor i fredstid som under höjd beredskap. Allmänheten måste alltid kunna lita på och ha ett stort förtroende för VMA-systemet. Det är därför enligt regeringen av stor betydelse att systemet har hög säkerhet och funktionalitet, bl.a. för att undvika att VMA-larm skickas ut av misstag.

Utöver VMA-systemet finns även informationsnumret 113 13 och webbplatsen krisinformation.se för att ansvariga aktörer ska kunna ge allmänheten snabb, korrekt och samordnad information vid allvarliga olyckor och kriser. Även MSB:s, SOS Alarms och Polismyndighetens webbplatser kan vara viktiga informationskanaler i detta sammanhang. Det är enligt regeringen av stor betydelse att informationsgivningen till allmänheten genom de aktuella kanalerna har hög funktionalitet och kvalitet.

Det är mot denna bakgrund ändamålsenligt att MSB, som enligt sin instruktion på en övergripande samhällsnivå ska följa upp och utvärdera samhällets krisberedskap, nu ges ovanstående uppdrag.

På regeringens vägnar

Ylva Johansson

Ari Soppela

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Justitiedepartementet/L4, PO
Försvarsdepartementet/MFI
Finansdepartementet/BA
Näringsdepartementet/IASB BSÄ

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Polismyndigheten
SOS Alarm Sverige AB
Sveriges Radio AB